

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון י"ט באדר א תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - ע"ז

1. באיזה אופן חולקים רבותינו ורבנן?
 - א. כולם מודים - כשאמר לה בלילה הרי זה גיטך לכשתצא חמה מנרתיקה, אם ימות בלילה - אין גט לאחר מיתה.
 - ב. כולם מודים - כשאמר לה בלילה הרי זה גיטך על מנת שתצא חמה מנרתיקה - כוונתו מעכשיו, ומגורשת. ונחלקו באופן שהתנה בלילה אם תצא חמה - רבותינו סברו כרבי יוסי שזמנו של שטר מוכיח, וכוונתו שיחול מעכשיו וחל למפרע. ורבנן לא סברו כר' יוסי ונחשב כאם מתי גרידא.
2. האם לדעת ר' יוסי כתב גט על תנאי כשר אף אם לא התקיים התנאי?

רצו להוכיח שכשר מכך שהכשיר במשנה ב'כתבו ותנו אם לא באתי עד י"ב. וכתבו בתוך י"ב ונתנו לאחר י"ב'. ונדחה - יתכן שפסול, ובמשנתנו הכשיר כיון שהבעל הקדים את המעשה לתנאי, משמע שכוונתו כתבו עכשיו ותנו אם לא באתי, וממילא התקיים התנאי, ורבנן סברו שבכל לשון כוונתו שיכתבו לאחר י"ב'.
3. 'הרי זה גיטך אם לא אבוא' לאחר זמן מסוים, אלו זמנים נתפרשו בגמרא?

'לאחר שבוע' ממתנינים לו עד סוף שנה שמינית, 'לאחר שנה' ממתנינים חודש, 'לאחר חודש' ממתנינים שבת. 'לאחר שבת' עד יום שלישי בשבוע, אבל מיום רביעי נחשב לשבת הבאה. 'לאחר הרגל' שלשים יום - ואין הלכה כך כיון שכשר' חייא דרשה בשם רבים לא קילסוה.
4. משנה - הזורק גט לאשתו והיא בביתה או בחצרה - מגורשת. זרקו לה בביתו אפילו הוא עמה במטה - אינה מגורשת, לחיקה או לקלתה - מגורשת. מה המקור שמועיל נתינה גם אם אינו בידה?

'ונתן' בידה - ונתן מרבה גגה חצרה וקרפיפה. וכן שנינו לגבי כפל בגנב, 'המצא תמצא' מרבה גגו חצרו וקרפיפו. הטעם שהוצרכו ללמדנו פעמיים - רק גט חל בעל כרחו, ומאידיך רק בגנב יש סיבה שיקנסו הכתוב.
5. מה הטעם שבחצרה לא אומרים 'מה שקנתה אשה קנה בעלה'?
 - א. ר' אלעזר - כיוון שמדובר בכותב לה דין ודברים 'אין לי בנכסיה' ואף שלענין שדה מצינו שלשון זו אינה מועילה, מדובר שאמר לה כך בעודה ארוסה כשעדיין לא זכה בשדה. וכדבר כהנא נחלה הבאה לו לאדם ממקום אחר אדם מתנה עליה שלא ירשנה. וכדבר שהאומר אי אפשרי בתקנת חכמים שומעין לו כגון שיכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניוזנית ואיני עושה.
 - ב. רבא - הרי גם היד קנויה לבעל ומ"מ גיטה וידה באין כאחד, כך גם גיטה וחצרה באין כאחד. וביארו שאע"פ שיד אשה קנויה רק למעשה ידיה, מ"מ ההוכחה מיד העבד למ"ד שמשתחרר בשטר על ידי עצמו בהכרח שגטו וידו באין כאחד.
6. מעשה בשכיב מרע שכתב גט לפני כניסת השבת ולא הספיק ליתנו לה ולמחרת נטה למות, ולא יכלו לטלטלו לה משום מוקצה, מה פסק רבא?
 - א. שיקנה לה את המקום שבו יושב הגט, ותסגור ותפתח ותקנה ב'נעל גדר ופרץ'. טען לו רב עיליש 'מה שקנתה אשה קנה בעלה' התבייש.
 - ב. אחר כך נודע שהיא הייתה ארוסה, וממילא אמר רבא שכיון שאין לבעל זכיה בפירותיה [ורק בנשואה זוכה], הועיל ההקנאה.
 - ג. לבסוף פסק רבא שגם בנשואה מועילה הקנאה זו, כיוון שגיטה וחצירה באין כאחד. [במעשה זה חידש זאת רבא].
7. לדעת עולא דווקא אם עומדת בצד חצרה ולדעת ר' אושעיא אמר אפילו היא בטבריא וחצרה בציפורי כיון שזה חצר משתמרת לדעתה. במה נחלקו?
 - א. להו"א - עולא סבר שהתורה ריבתה חצר בגט משום שהיא כידה, ולכן צריכה להיות סמוכה. ור' אושעיא סבר משום שליחות, ואפילו רחוק.
 - ב. למסקנה - לכולי עלמא - משום ידה, עולא סבר כמו חצרה שסמוכה, ור' אושעיא טען לו וכי נצטרך גם דבוקה, אלא הכוונה כמו ידה משתמרת לדעתה לאפוקי חצר המשתמרת שלא לדעתה.
8. מעשה היה באדם שזרק לאשתו גט לחצר ונפל על חתיכת עץ, ופסק רב יוסף שאם העץ ד' על ד' חולק מקום לעצמו ואינה מגורשת. מה הטעם?

מדובר היה בחצר שלו והשאל למה מקום לזכות, אך מקום אחד משאל שני מקומות אינו משאל. ואם גבוה עשרה טפחים אף אם אינו ארבע אמות חולק לעצמו, וכן אם יש לו שם לזווי חולק מקום לעצמו אף אם אינו גבוה י'.